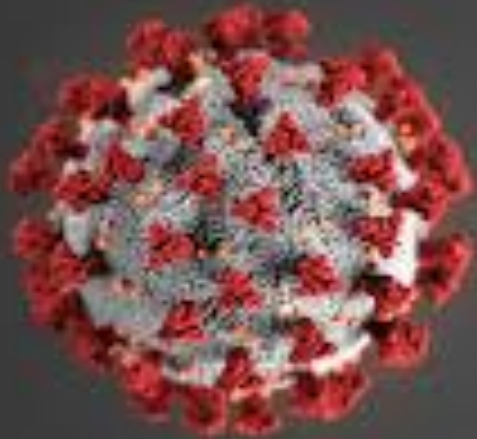

Szenvedélyünk a piackutatás

A koronavírus hatása a budapesti vállalkozásokra

Szegmenselemzés – INFORMÁCIÓ, KOMMUNIKÁCIÓ, HÍRKÖZLÉS

Piackutatási riport a BKIK részére
2020 április

Legfontosabb megállapítások	3
Részletes eredmények	
A kutatás adatai, a szegmens összetétele	8
A vállalkozások jelenlegi helyzete, válságreakciók	10
A közeljövő a vállalkozások szemével	15
Elvárt intézkedések, igényelt támogatás	18

Legfontosabb megállapítások

Legfontosabb megállapítások #1

A minta összetétele

A marketing és tanácsadás területén működő vállalkozások jelenlegi helyzete

- A riport 119 információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozás összesített válaszait mutatja be.
- Ezen vállalkozások **többsége mikro-vállalkozás**, azon belül is túlsúlyban vannak az egy-két (három) fős vállalkozások – ez a tény jelentősen befolyásolja az eredményeket.
- Az iparág szintén a **közepesen érintett iparágak** közé tartozik, bár a cégek közel ötöde még nem tapasztalta a koronavírus okozta válság negatív hatásait, de akik igen, jellemzően súlyos hatásokról számolnak be. Ugyanakkor az érintettség nem olyan kritikus, mint pl. a szépségiparban, vagy a turizmusban.
- Számos vállalat esetében a személyes kontaktus elkerülhetetlen, így a legnagyobb gondot ebben az ágazatban is a **belső kereslet drasztikus csökkenése** jelenti.
- Emiatt **minden negyedik vállalat** arra kényszerült, hogy **módosítsa az aktív dolgozók munkaidejét, munkarendjét** (home office). Emellett **közel ötödük a számlák kifizetésével maradt el**.
- Az ebbe a szegmensbe tartozó vállalkozások **likviditási helyzete kielégítő** – 73%-uknak van egy hónapnál több időre elegendő tartaléka, de 3 hónapnál tovább csak 29% bírná saját erőből. A legnagyobb bajban az 1-2 fős mikro-vállalkozások vannak.

Várakozások

- A cégek várakozásait az elkövetkezendő három hónapra vonatkozóan fogalmazták meg.
- Forgalmukat/megrendelés-állományukat tekintve közepesen borúlátóak – **legjobb esetben átlagosan 28%-os visszaesésre** számítanak, míg a **legrosszabb scenárió** bekövetkezése esetén átlagosan **57%-os csökkenést** jósolnak.
- Miután a többség csak 1-2 alkalmazottal működik, az elbocsátások a szektorban kevésbé jellemzőek; a legjobb esetben átlagosan 4%-os leépítéssel számolnak, míg a legrosszabb esetben 27%-ossal.
- A munkaidő/munkabér csökkentése közepes mértékben érinti az ágazatot (a munkabérhez képest előbb inkább a bónuszokat csökkentik). Az ágazat **jó esetben átlagosan 17%-os bércsökkenést prognosztizál**, ami a **legrosszabb esetben a 43%-ot is elérheti**.
- A vállalkozások szerint **a válság még jó esetben 4, rossz esetben 12 hónapig tart.**

Igényelt támogatások

- Mivel az ágazat csak közepesen érintett a válságban, ezért **több mint felük első körben saját tartalékaiból** igyekeznek tovább finanszírozni vállalkozását. **Több mint harmaduk számít a kintlévőségeinek beérkezésére, valamint állami támogatásra is.**
- Elsősorban azokat az intézkedéseket részesítették előnyben, amelyekkel kiadásait csökkenthetik (adó- és járulékterhek csökkentése, a lejáró gyes, gyed, gyet jogosultságok meghosszabbítása, bérleti díjak támogatása), vagy azonnali pénzhez juthatnak vele (egyszeri támogatás).
- A **Nemzeti Válságkezelő Központ** létrehozásának **támogatottsága közepes, 51%-os.**
- A **BKIK** által kidolgozott **javaslatok közül** össz-gazdasági szinten **leghasznosabbnak a SZÉP kártyán át adható adómentes jövedelmet tartották a válaszolók** (51% volt azok aránya, akik hasznosnak vagy kifejezetten hasznosnak tartanák az intézkedést) és az igénybevételt megfontolók aránya is itt a legmagasabb (a vállalkozások közel fele).

Legfontosabb megállapítások #4

Igényelt támogatások

- A második legnépszerűbb javaslat a **követelések állam által történő megvásárlása**, amit a **vállalkozások fele** hasznosnak tart, és **40% fontolná meg** az igénybevételét.
- Az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozások **közel harmada** elgondolkodna azon, hogy igénybe vegye-e a generációváltást szolgáló tanácsadásra, képzésekre szánt fejlesztési forrásokat. Felük ugyanakkor egészen biztos benne, hogy nem élne ezzel a lehetőséggel.
- A **legkevésbé támogatott elképzelések a tőkeinjekció**, amiért cserébe az állam kisebbségi tulajdonossá válik, **valamint az eszközfelvásárlás**. A tőkeinjekciót 23% tartja megfontolandónak, de csak 1% venné biztosan igénybe. Az eszközfelvásárlást a vállalkozások negyede hasznos elképzelésnek tartja, csak épp nem magukra nézve; mindössze 13% gondolkodna el ezen a lehetőségen.

Részletes eredmények

***A kutatás adatai, a szegmens
összetétele***

Az
adatfelvétel
módja

Online
kitöltések

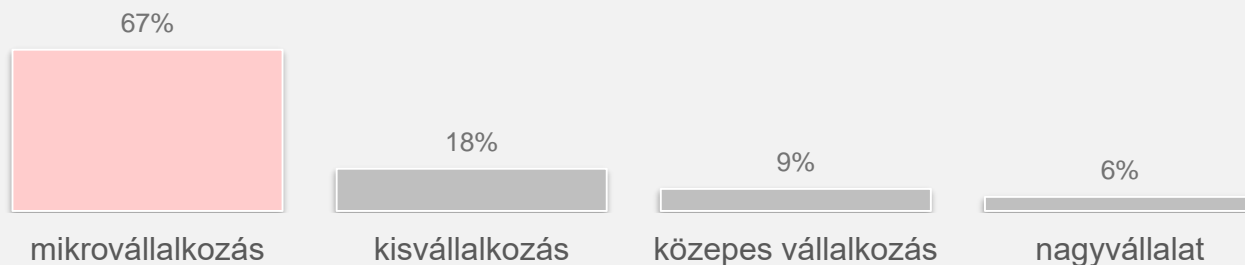

Telefonos
interjúk

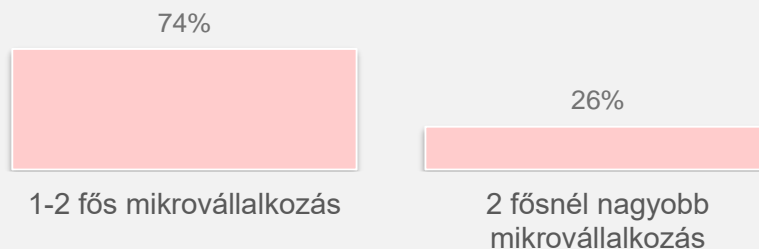

ÖSSZESEN
119
VÁLASZ

Cégméret
szerinti
megoszlás

A mikroállalkozásokon belül

Részletes eredmények

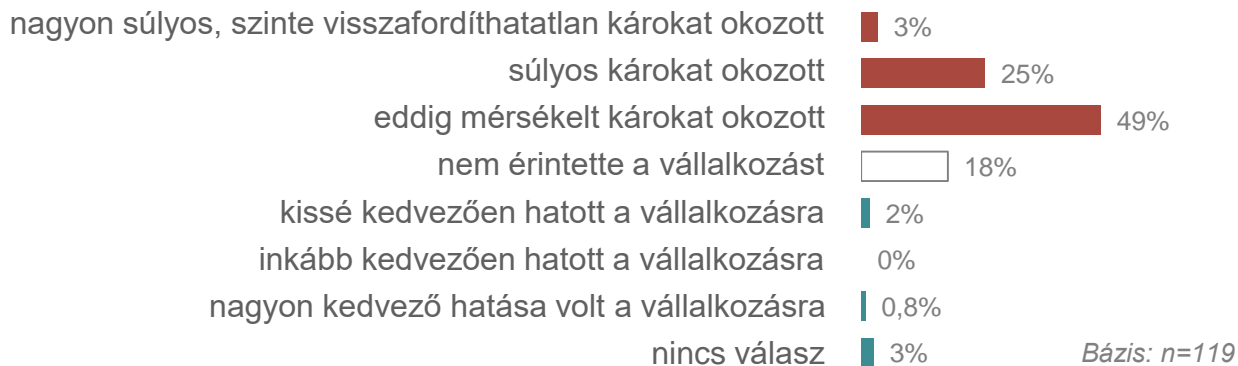
***A vállalkozások jelenlegi helyzete,
válságreakciók***

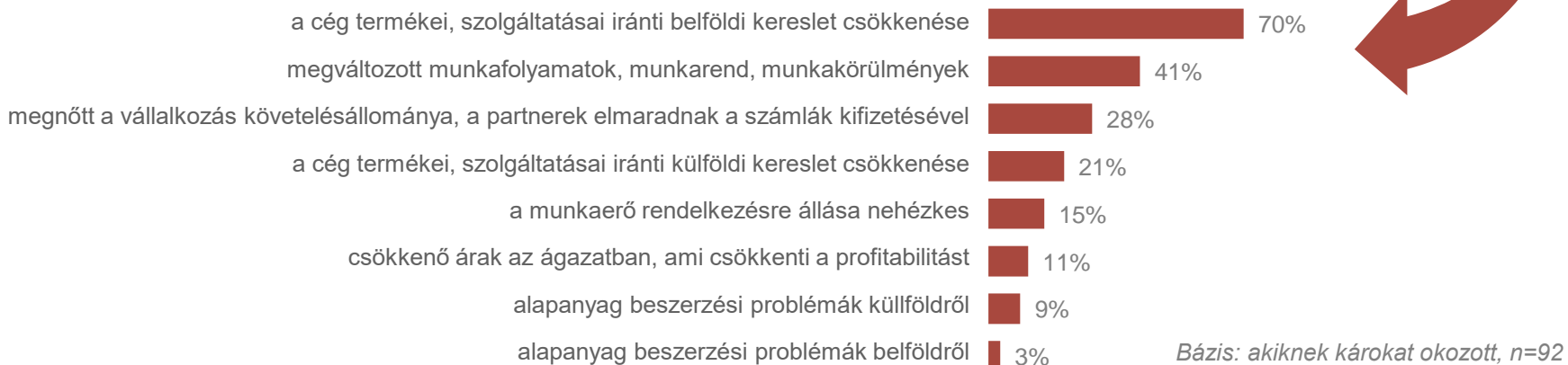
A koronavírus hatása az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozásokra 2020 áprilisáig

Az információ, kommunikáció, hírközléssel foglalkozó vállalkozásokat is igen negatívan érinti a koronavírus-válság, a túlnyomó többség (77%) negatív hatásokról számolt be. A cégek közel ötöde még nem érzékelt káros hatást és mindössze 3% érzi úgy, hogy már nem vagy csak extra erőfeszítésekkel lesz számára kiút a válságból. A többség érthető módon a belföldi kereslet csökkenését és a megváltozott munkafolyamatokat jelölte meg problémái fő forrásaként.

A mai napig bezárólag hogyan érintette a koronavírus az Önök vállalkozásának működését?

Milyen tényezők azok, ami miatt a koronavírus károsan érintette a cég tevékenységét?

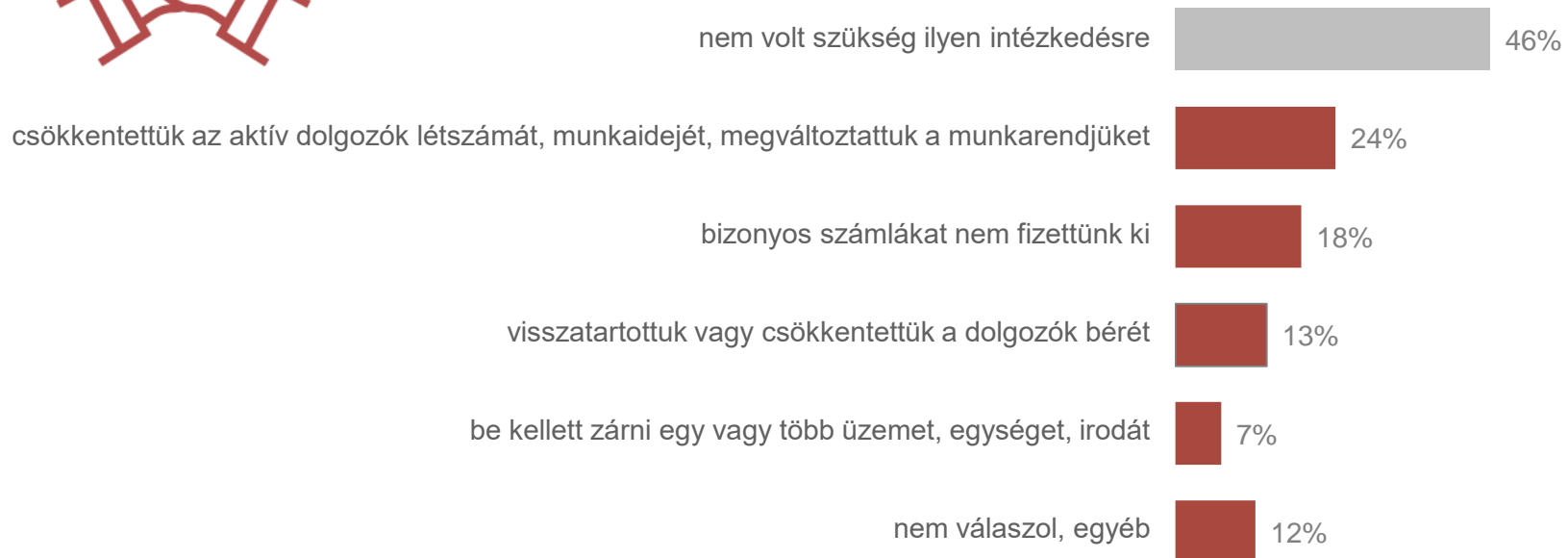

A koronavírus miatt fogantatosított **intézkedések jellege** az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozásoknál 2020 áprilisáig

A vállalkozások közel felénél egyelőre még nem volt szükség megszorító intézkedésekre, ez különösen az 1-2 fős mikrovállalkozások esetében volt igaz (58%). A legjellemzőbb intézkedések a munkaerő racionalizálása (létszámcsökkentés, munkarend megváltoztatása) volt főleg a kis, közepes és nagyvállalatoknál, valamint (főként a 2 főnél nagyobb mikrovállalkozások esetében) egyes számlák kifizetésének visszatartása volt.

Szükség volt már bármilyen megszorító intézkedésre az Önök vállalkozásánál a koronavírus miatt?

A koronavírus miatt foganatosított **intézkedések mértéke** az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozásoknál 2020 áprilisáig

A mintában szereplő vállalkozások többsége 1-2 főből áll, alkalmazottak nélkül, így a munkavállalókra vonatkozó intézkedések a vállalkozások relatíve alacsony arányát érintették. A leggyakoribb intézkedés az otthoni munkavégzés elrendelése volt, ez minden harmadik munkavállalót érintett. Az elbocsátások és szabadságolások kevésbé voltak jellemzőek ebben az ágazatban.

A cégek ennyi
százalékánál történt
intézkedés a
koronavírus
hatására

Ahol volt, ott
átlagosan a
dolgozók ennyi %-át
érintette az
intézkedés

Főben megadva
ennyi alkalmazottat
érintett az
intézkedés

Ez a mintában
szereplő cégek
összlétszámához
(5977 fő) képest
ennyi %

otthoni munkavégzés elrendelése

25%

71%

2056 fő

34%

munkaidő csökkentése

18%

50%

264 fő

4%

bónuszok törlése

16%

84%

192 fő

3%

bércsökkentés

13%

53%

86 fő

1%

elbocsátás

11%

24%

94 fő

2%

fizetés nélküli szabadságra küldés

6%

28%

72 fő

1%

kötelező fizetett szabadság

5%

21%

30 fő

0,5%

Számlák visszatartása, kintlévőségek

A vállalkozások közel ötöde nem fizette be számláit – a tartozás elsősorban az üzleti partnerek és az állam felé jelenik meg, de közel ötödük nem fizette be a közüzemi számlákat, valamint a banki hitel törlesztő részleteit sem. A vállalkozások fele tapasztalta már, hogy a partnerek is elmaradoznak a számlák teljesítésével; harmaduk még csak néhány partner esetében észlelt ilyet, de 16%-nak viszont már több esetben nem fizettek.

számlák, amit a vállalkozások visszatartottak:

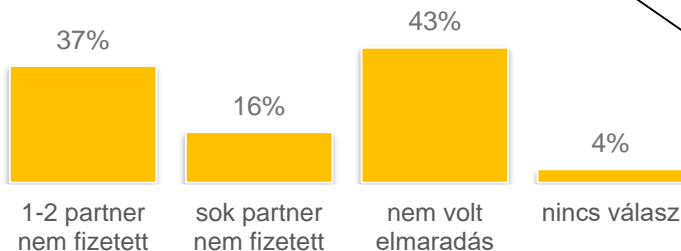
a koronavírus miatt elmaradt számláinak kifizetésével:

18%

n=119

a partnerek fizetési morálja:

Bázis: n=119

Bázis: n=22*

Alacsony elemszám!

Részletes eredmények

A közeljövő a vállalkozások szemével

Várakozások

A vállalkozások várakozása forgalmukat tekintve közepesen borúlátó – legjobb esetben is átlagosan 28%-os visszaesésre számítanak, legrosszabb esetben pedig 57%-os csökkenést is elképzelhetőnek tartanak.

A legrosszabb esetben az ágazat átlagosan az alkalmazottak 27%-ának elbocsátását tartja elképzelhetőnek, de még a legjobb esetben is 4%-os leépítéssel számol. Ugyanakkor a vállalkozások többsége nem tervez elbocsátásokat (ez főként az 1-2 fős mikro vállalkozásokra és a nagyvállalatokra igaz).

A válság végét még optimista esetben is 4 hónapra saccolják, a legrosszabb esetben átlagosan 12 hónappal számolnak.

**Legjobb
esetben**

**Legrosszabb
esetben**

A forgalom / megrendelés-állomány alakulása a válság előtti időszakhoz képest, 3 hónap távlatában	Elbocsátások a következő 3 hónapban	Munkaidő/munkabér csökkentés a következő 3 hónapban	A válság időtartama
Átlag: 28%-os visszaesés Legtöbbben (közel harmaduk) 26-50%-os visszaeséssel számolnak	Átlag: az alkalmazottak 4%- ának elbocsátása Legtöbbben (76%-uk): úgy számolnak, hogy nem lesz elbocsátás	Átlag: csökkentés az alkalmazottak 17%- ánál Legtöbbben (60%) azzal számolnak, hogy senkinek sem kell csökkenteni	Átlag: 4 hónap Legtöbbben (több mint felük) 1-3 hónappal számol
Átlag: 57%-os visszaesés Legtöbbben (a válaszadók közel harmada) 26-50%-os visszaeséssel számolnak	Átlag: az alkalmazottak 27%- ának elbocsátása Legtöbbben (43%-uk): úgy számolnak, hogy nem lesz elbocsátás	Átlag: csökkentés az alkalmazottak 43%- ánál Legtöbbben (harmaduk) azzal számolnak, hogy senkinek sem kell csökkenteni	Átlag: 12 hónap Legtöbbben (negyedük) 4-6 hónappal számol

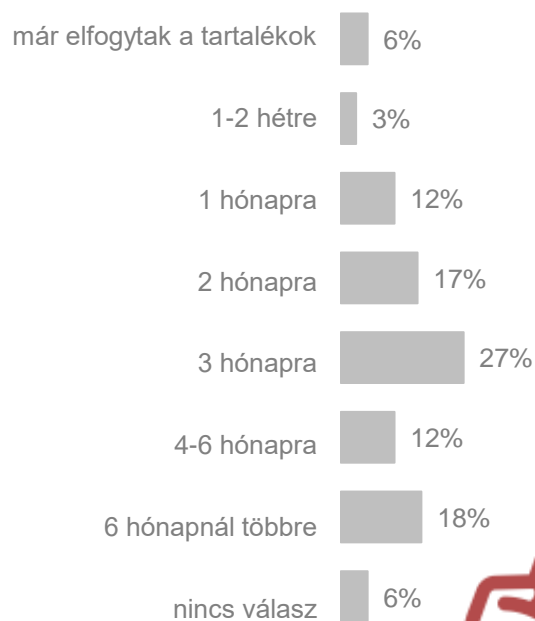

Az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő cégek likviditási helyzete kielégítő; 73%-uknak van egy hónapnál több időre elegendő tartaléka, de 3 hónapnál tovább csak 29%-uk bírja saját erőből. A legnagyobb bajban az 1-2 fős mikro vállalkozások vannak.

Ennek megfelelően elsősorban saját erőből igyekeznek finanszírozni vállalkozásukat a következő 3 hónapban, valamint számítanak arra is, hogy kintlévőségeik időközben beérkeznek. Emellett azonban 37%-uk állami támogatást is vár.

Mennyi időre elegendők a vállalkozás pénzügyi tartalékai jelen helyzetben?

Milyen módon tudja finanszírozni a vállalkozását az elkövetkezendő 3 hónapban?

Bázis: n=119

Bázis: n=119

Részletes eredmények

Elvárt intézkedések, igényelt támogatás

A kormánytól elvárt segítség – spontán említések #1

Legtöbben pénzügyi támogatást várnak az államtól, de sokan járulékfizetési és adó könnyítéseket (is) elvárnak. Az általános elvárások mellett az ágazat speciális igénye a KATA díj, IPA elengedése, kiterjesztése a nem KATÁSokra is.

A kormánytól elvárt segítség – idézetek #1

Pénzügyi támogatás,
kompenzáció,
bértámogatás, kiesett bér
pótlása

„Az állam a dolgozók munkabér támogatásához hozzájárulna legalább 40%-ban.”

„A kieső szolgáltatásaimból befolyó bevétel valamilyen szintű kompenzálása, más európai országban van már példa arra, hogy egyéni vállalkozók elmaradt bevételeit kompenzálják a kormányok, itthon is erre lenne szükség.”

„A nettó bérek 70-80%-os vissza nem térítendő finanszírozása a válság végéig, feltétel nélküli rendszerben, azaz automatikusan. Hiszen az alkalmazottak adatai, létszám, a NAV rendszerében ellenőrizhető.”

„Többszöri kisebb támogatást a túléléshez az egyéni vállalkozók részére, egyszeri támogatást a cégek számára.”

„Mindenképp likvid forrást kellene biztosítani szabad felhasználásra!”

Járulékok csökkentése,
átvállalása

„Járulékok elengedése 3 hónapra minimum.”

„Járulék fizetésének halasztása, szüneteltetése.”

„Bérijárulékok csökkentése, vagy elengedése, bértámogatás a kiesett jövedelmekre.”

„A járulékok csökkentésével, időszakos eltörlésével, sokat tudna segíteni a jelen helyzeten a kormányzat.”

„Járulékok teljes elengedése. Segítség a megtartott alkalmazottak bérének szinten tartásában.”

„Az adók és járulékok fizetésének felfüggesztése a bevétellel nem rendelkező cégek részére a vészhelyzet idejére + 3-6 hónap amíg valamelyest tényleg helyreáll a gazdaság.”

A kormánytól elvárt segítség – idézetek #2

Adókedvezmény, ÁFA csökkentése

„Adókedvezmények olyan vállalkozások számára is, akik közvetve érintettek a válságban.”

„Adómentesség, vagy legalább kedvezmény.”

„A céget sújtó adók és járulékok mérséklése. Cégünk a béreket "fehéren" fizeti, így az állam felé fizetendő adók és járulékok rendszeren le tudják most nullázni a kereteink.”

„Kedvezőbb adózási feltételek, mert jelenleg óriási a szakadék a még vállalható KATA, és a jelentős költségekkel járó egyéb adózási formák közt.”

KATA díj elengedése

„Kata és iparűzési adók elengedése a válság idejére.”

„KATA fizetésének szüneteltetése.”

„12 hónapig kata + ipa + kamarai díjak teljes elengedése.”

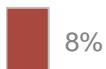
„A vállalkozásomon segítene, ha a KATA befizetés felfüggesztése a nehéz időszakra rám is vonatkozna.”

„KATA és iparűzési adó eltörlése 2020 végéig.”

„KATA felfüggesztése a tevékenységi körben.”

Gazdaság élénkítése, vásárlóerő generálása

„Megrendelésre lenne szükségünk.”

„Nagyon, de nagyon fel kellene gyorsítani a pályázatok elbírálását, amelyek még ekkor is néhány hónap alatt juthatnak el a mikrovállalkozások szintjére megrendelések tekintetében.”

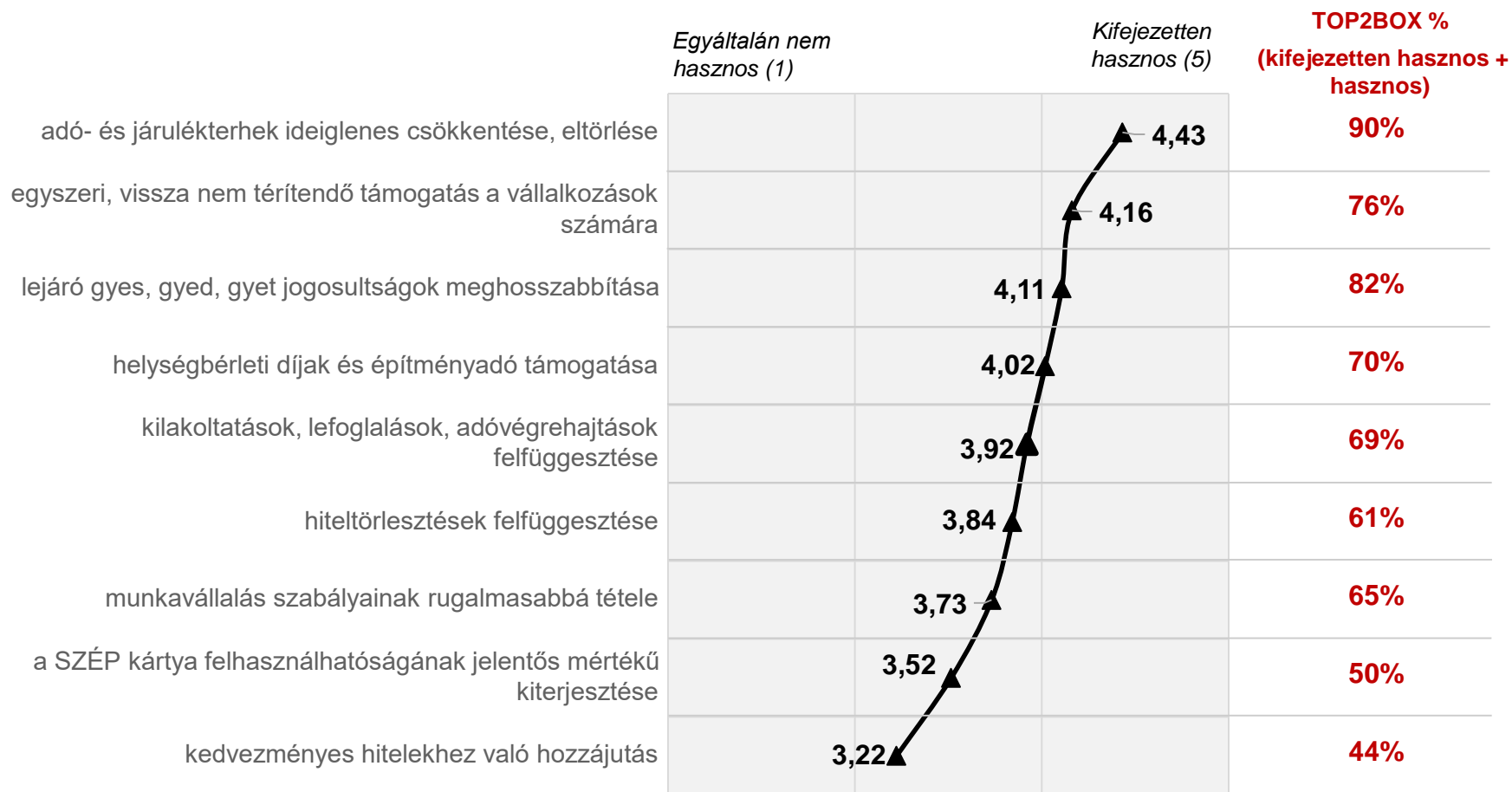
„Támogatni az új munkahelyek teremtését, így a munkanélkülivé vált emberek könnyebben tudnak elhelyezkedni. SÜRGŐSEN kifizetni az elszámolt EU-s pályázatokat vagy teljesíteni a részki fizetéseket.”

Kormányzati intézkedések hasznosságának megítélése

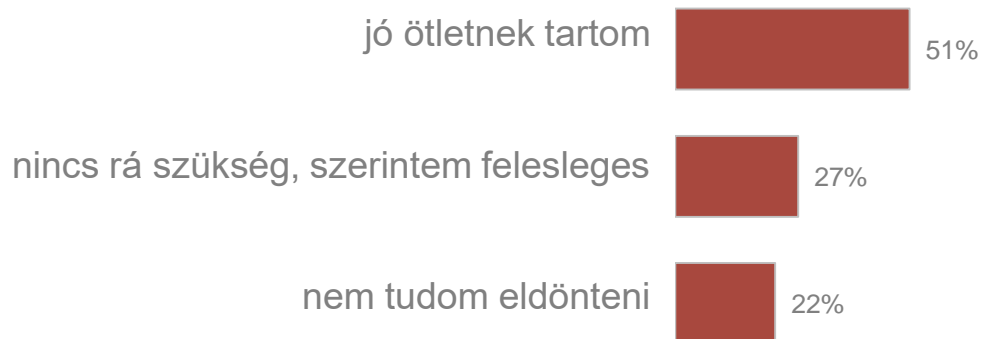
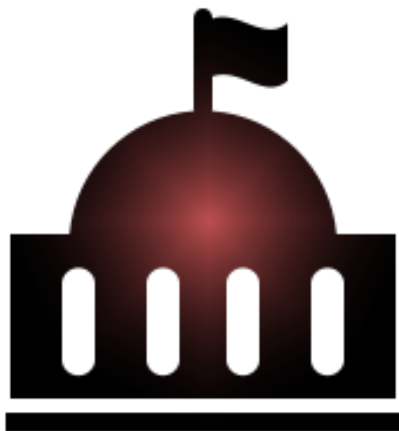
A vállalkozások elsősorban azokat az intézkedéseket részesítették előnyben, melyekkel kiadásait csökkenthetik (adó- és járulékterhek csökkentése, a lejáró gyes, gyed, gyet jogosultságok meghosszabbítása, bérleti díjak támogatása), vagy azonnali pénzhez juthatnak vele (egyszeri támogatás). Az intézkedések közül a legkevésbé a kedvezményes hitelek tartották hasznosnak. Sokuk azzal érvelt, hogy a hitelt is ki kell fizetni előbb-utóbb, de bevétel nélkül erre nincs esély a jövőben sem. Sokuknak ettől függetlenül ez egy járható út a túlélésre.

Értékelés ötfokozatú skálán

A Nemzeti Válságkezelő Központ felállítását az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozások fele támogatja.

Mit szólna ahhoz, ha az állam létrehozna egy Nemzeti Válságkezelő Központot annak érdekében, hogy a kormányzati válságkezelés jól átláthatóan, koordináltan, egyablakos rendszerben működjön?

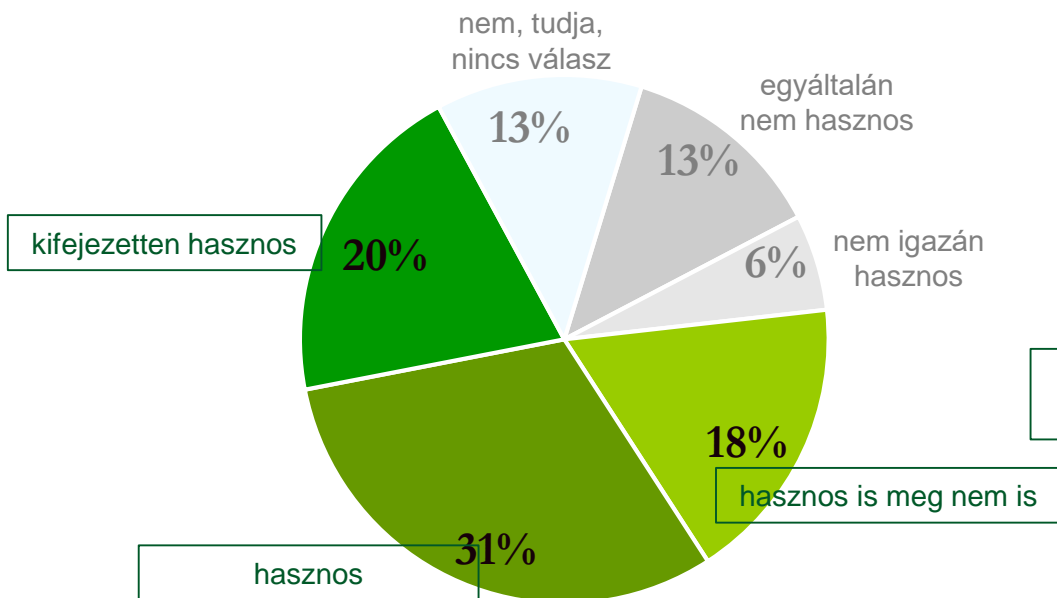

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – SZÉP kártya

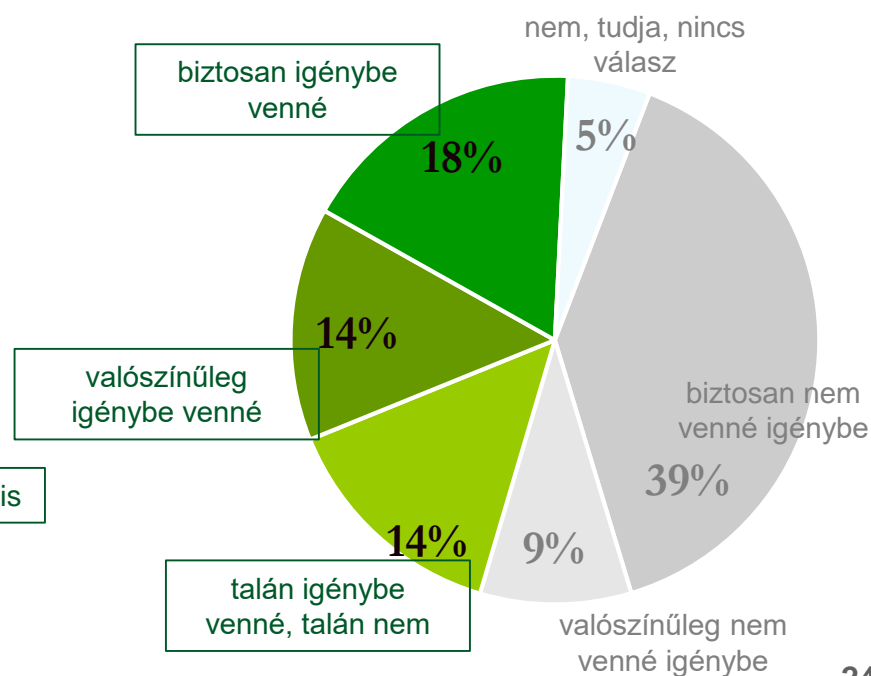
Az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalatok körében is a SZÉP kártyán keresztül adható adómentes jövedelem az egyik legnagyobb támogatottságot élvező javaslat. A válaszolók 51%-a kifejezetten hasznosnak vagy hasznosnak találta a javaslatot, és 46% fontolóra is venné a szolgáltatás igénybe vételét.

--- az állam munkavállalónként havi 100 ezer forintig adómentessé teszi a SZÉP kártyán kifizetett jövedelmeket ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

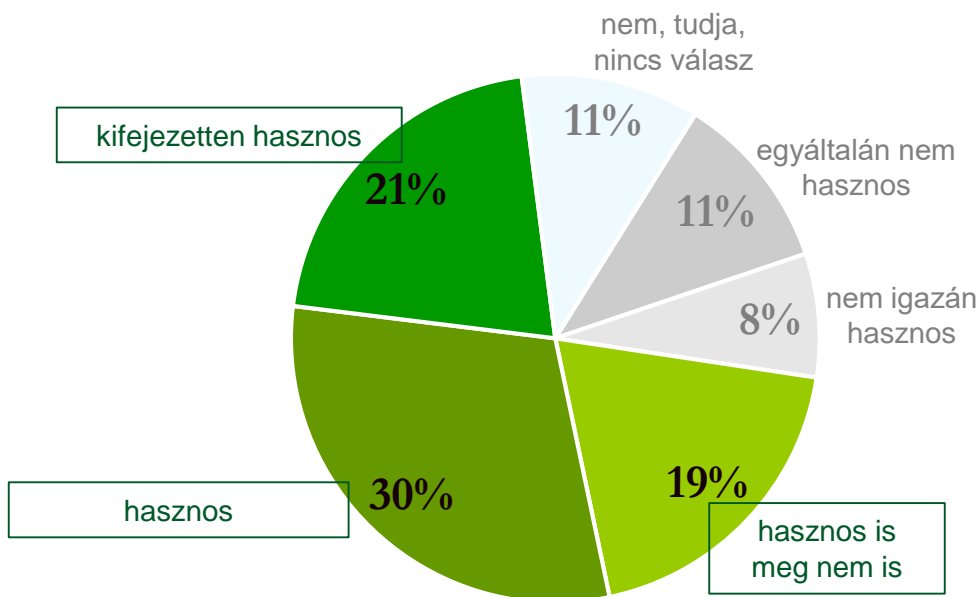

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Faktoring, követeléskezelés

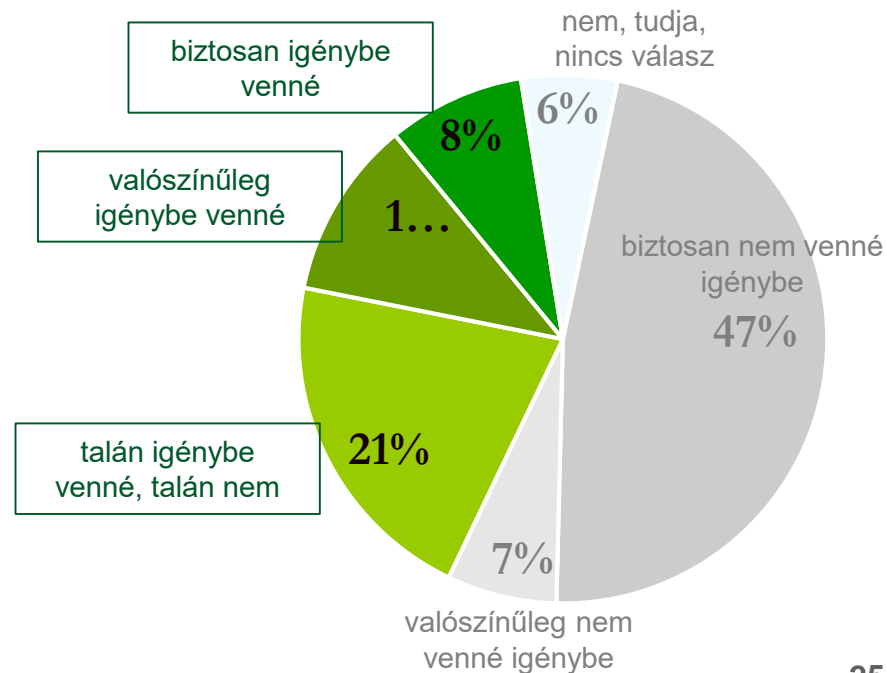
A követelések állam általi megvásárlását a vállalkozások fele (51%) hasznos intézkedésnek tartja, és 40% tartaná megfontolandónak az igénybevételeit. A 6 vizsgált pont közül ennek a javaslatnak van a második legmagasabb támogatottsága mind a hasznosságot, mind az igénybevételi arányt tekintve.

--- az állam támogatott áron megvásárolja a vállalkozás még le nem járt vagy már lejárt követeléseit (faktoring, követeléskezelés) ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

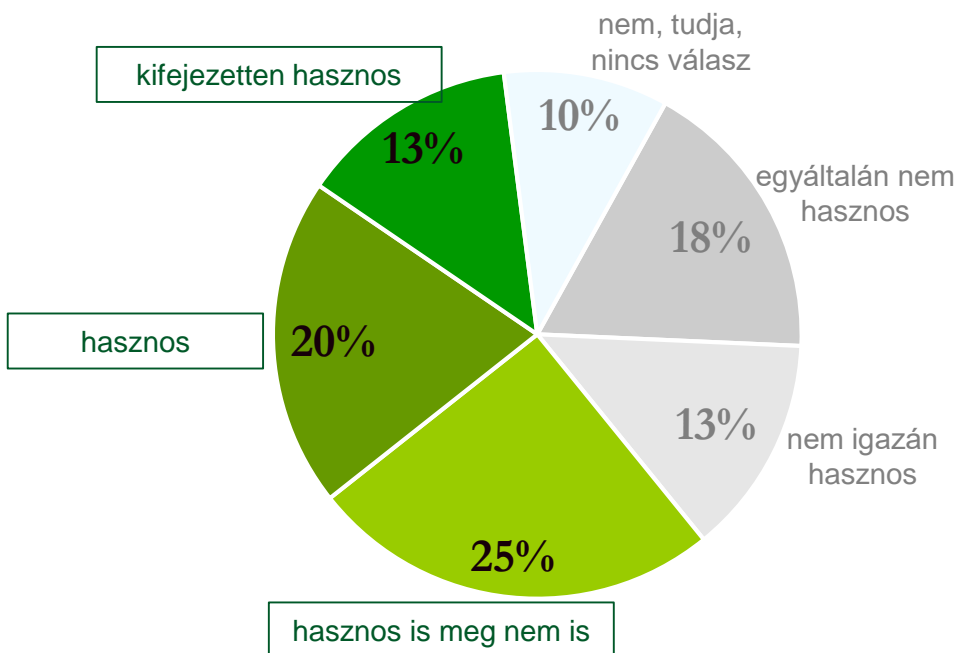

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Generációváltás támogatása

Válságidőszakban, vagy esetleg azt követően sokkal inkább előtérbe kerül az egyébként szenzitív témaként kezelt generációváltás kérdése. Az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozások harmada elgondolkodna azon, hogy igénybe vegye-e a generációváltást szolgáló tanácsadásra, képzésekre szánt fejlesztési forrásokat. Közel felük ugyanakkor egészen biztos benne, hogy nem élne ezzel a lehetőséggel.

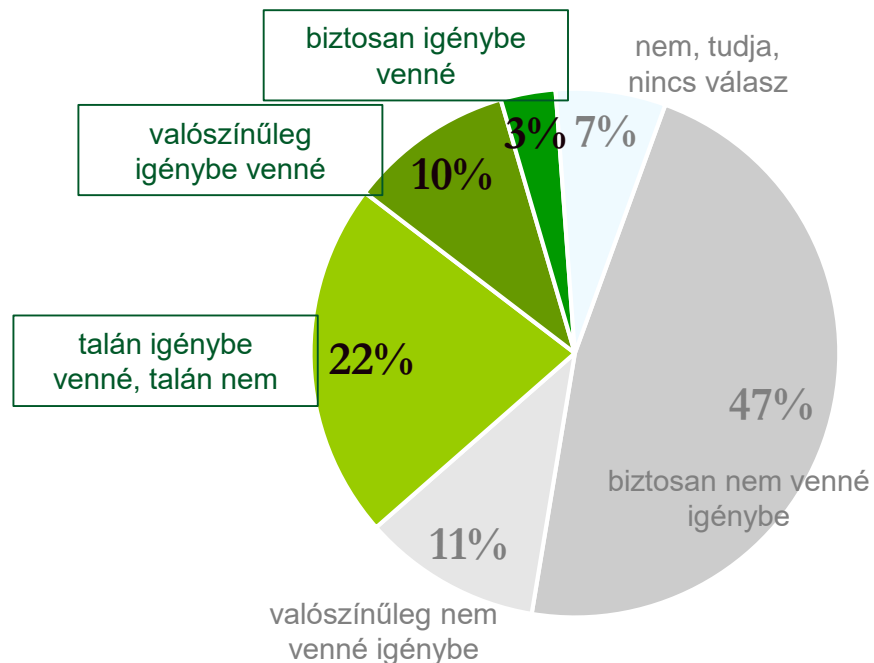
--- az állam fejlesztési források biztosításával, tanácsadással, vezetői képzésekkel támogatja a generációváltást a cégnél ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Bázis: n=119

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

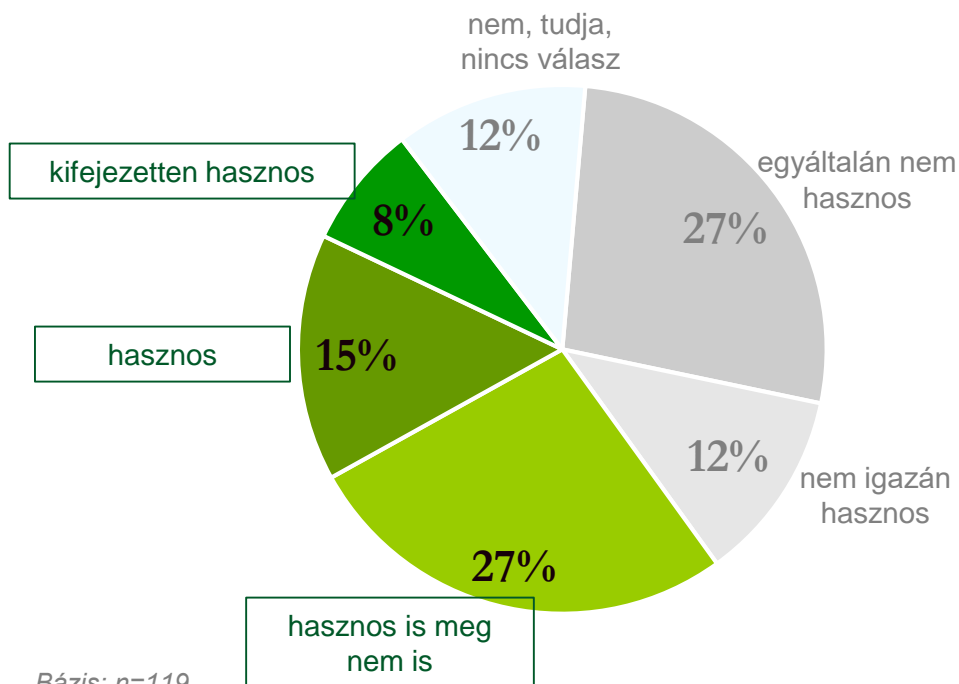

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Tőkeinjekció

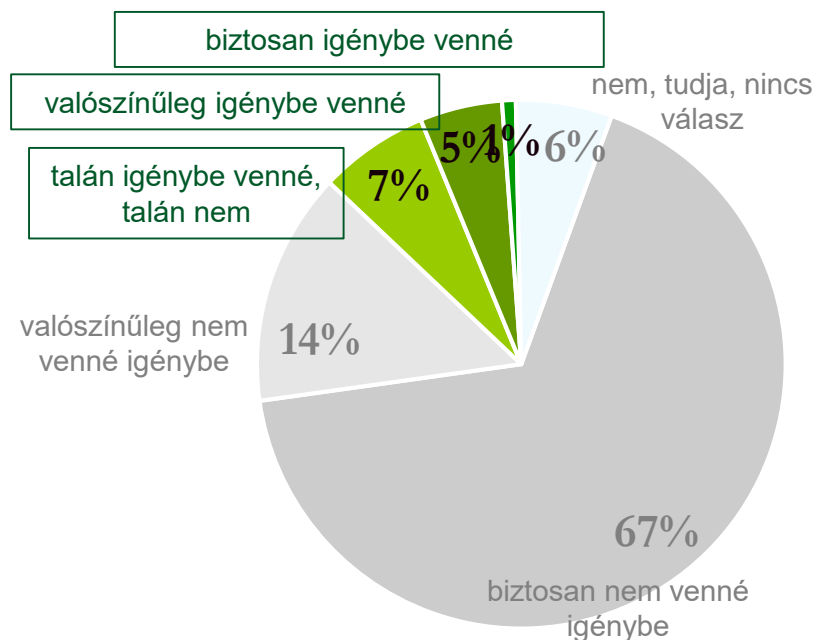
A vállalkozások számára nem bizonyult túlságosan vonzóan az a lehetőség, hogy az állam megjelenjen mint kisebbségi tulajdonos; 23% gondolkodna el azon, hogy éljen egy ilyen lehetőséggel, de kétharmaduk teljesen biztosan nem venne igénybe egy ilyen lehetőséget.

--- az állam tőkeinjekcióval segíti a vállalkozást, amiért cserébe kisebbségi tulajdonossá válik ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

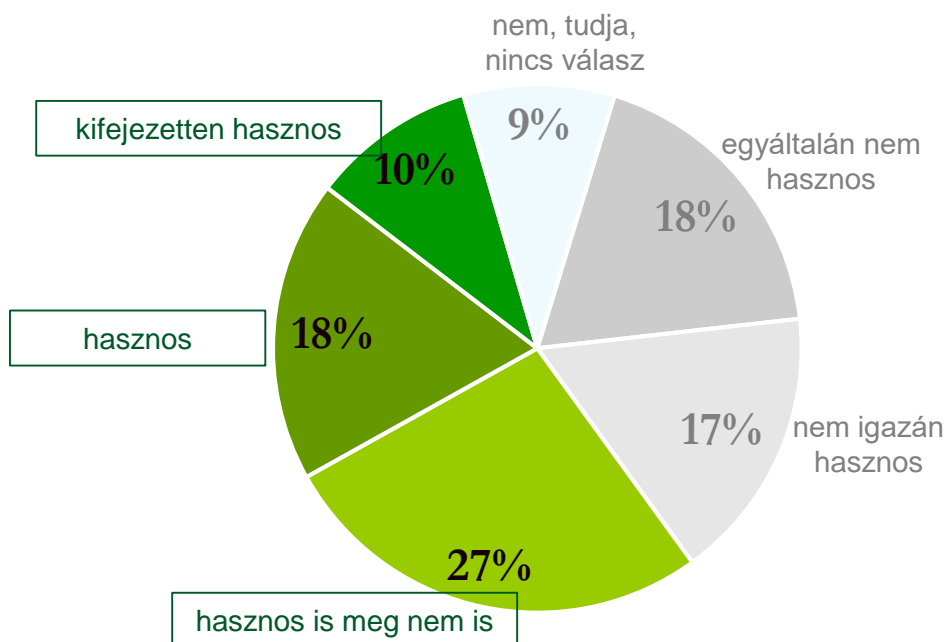

A BKIK 6 pontos javaslatának értékelése – Eszközfelvásárlás

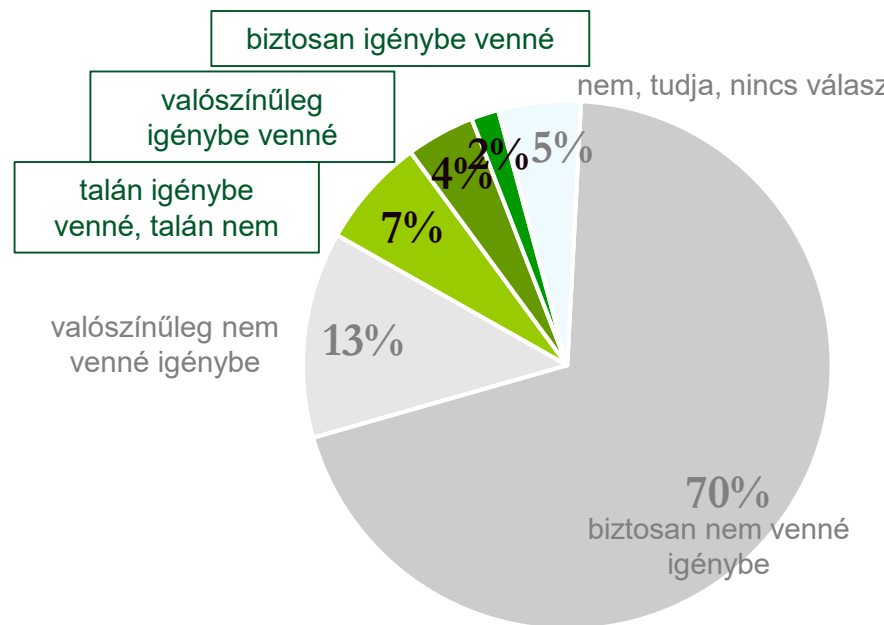
Nem csak a mikro, de a közepes és nagyvállalatok is javarészt elutasítják azt a lehetőséget, hogy felesleges, nélkülözhető eszközeiket - már ha éppen van ilyen - eladják az államnak. Mindössze 13% gondolkodna el ezen a lehetőségen. Ezzel együtt több mint negyedük hasznosnak tartja a javaslatot, csak épp nem magára nézve.

--- az állam támogatott áron megvásárolja a vállalkozások felesleges, nélkülözhető eszközeit ---

Mennyire tartja hasznosnak a gazdaság egészét tekintve?

Mennyire valószínű, hogy Ön igénybe venné?

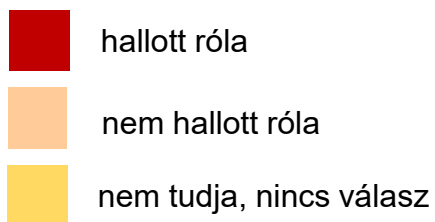
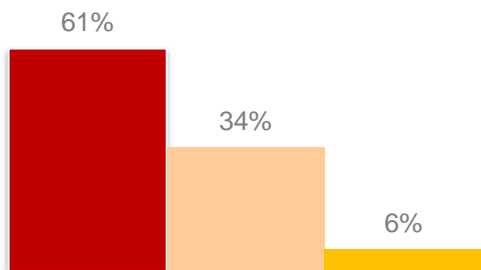

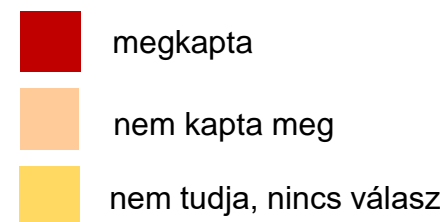
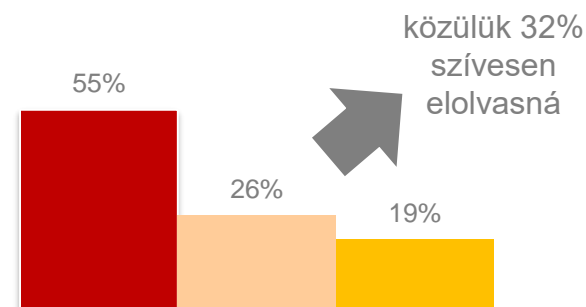
A BKIK 6 pontos javaslatának ismertsége

A kutatás időpontjában az információ, kommunikáció, hírközlés területén működő vállalkozások 61%-a hallott a BKIK válságkezelő javaslatáról (a kutatásra néhány nappal a javaslat publikációját követően került sor). A vállalkozások fele megkapta a javaslatot részletesen ismertető levelet – a levelet nem megkapók 32%-a jelezte, hogy azt szívesen elolvasná.

Hallott Ön a BKIK 6 pontos gazdasági válságkezelő javaslatáról?

Megkapta a javaslatot részletesen bemutató levelet?

Trend International Kft.

Budapest

H-1037 Budapest, Hévízi út 6/E.

Telefon: +36 1/391-4334

Email: office@trendinternational.hu

Web: www.trendinternational.hu